

GENERAL ELŻBIETY ZAWACKIEJ

Muzeum Pomorskie Armii Krajowej

Wojewódzkiej Służby Państwowej

ul. Murna 93, tel. 0046 56 65 22 166

fapak@wp.pl; www.zawacka.pl

omycliv

Pom. ODR
Bydgoszcz
Olejniczak Jan
ps. „Ziewoj”, krypt. „V129”
M-1660/2617 Pom.

**SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI**

Olejniczak Jan
J: M-1660/2617 Pom
Pom. ODR Bydgoszcz

I./1. Relacja —

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora —

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora *k. 2 s. 1-3*

II. Materiały uzupełniające relację *k. 1 s. 1*

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora —

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —

III./5. Inne ... —

IV. Korespondencja

.....

.....

.....

V. Nazwiskowe karty informacyjne *M. 5*

VI. Fotografie *brak*

1/3. Inne materiały dokumentacyjne
- Olejniczak Jan

1. „Wyrok” z 29.10.1945 wraz z listem
przewodnim Centr. Arch. Wojskowego do
Heleny Olejniczak (somy Jan) z 4.05.1990,
kserokop.

k. 2 s. 1-3

CENTRALNE ARCHIWUM
WOJSKOWE

Nr 937/k VI/MBa

Data 10 MAJA 1990
00-810 Warszawa

Pani Helena OLEJNICZAK
ul. Nowogrodzka 10-4

85-208 BYDGOSZCZ

Odpowiadając na pismo w załączeniu przesyłam
2 strony kserokopii sporządzone z akt sądowych.
Należność za wykonaną usługę proszę uregulować
zgodnie z załączonym przekazem.

Zał.1 na 1 ark. - adresat

SEKCYJA WYKONAWCZA
Centralnego Archiwum Wojskowego

mjr mjr Zbigniew Pałasz

4.05.1990 r.

1) Olejniczaka Jana z Tomaszów, ur. 15. VI. 1901 r. w Baranowie pow. Jarosin, Polska, samotny, z Heleną Haligą-wską, wykształcenie 8 kl. szkoły powszechnej, z zawodu slusarz, z ojca urzędnika kolejowego, majątku nie posiadającego, w wojsku od 1919 r. - 1922 r. w 63 p.p.

plutonowego, posiadającego "Medal za Wojnę" samy wykształcił w Bydgoszczy ul. Nowogrodzka-10; ojca trojga dzieci 18 i 19, 19

1) Oskarżony Olejniczak pracował od lipca 1943 r. do czasu stracenia wojaka radzieckiego i polskiego na terenie pomorski to jest do 24 stycznia 1945 r. w organizacji "Strzał Samorządowa" na stanowisku kierownika komisariatu pod pseudonimem "Ziswoj". Po wyzwoleniu tych terenów z okupacji niemieckiej oskarż. Olejniczak został zaangażowany przez Lipskiego Bolesława, dyr. tego Zakładu Ub. sp. i os. d. Wzaj. mych w Bydgoszczy, a był go komendantem okręgu pomorskiego organizacji "Strzał Samorządowa" - na stanowisko insp. tego powiatowego tego zakładu. Oskarżony miał utrzymywał kontakt z dawnymi członkami organizacji "Strzał Samorządowa" w szczególności z współoskarżonymi Jagodzińskim i innym, który pracował w Woj. Urzędzie 3-sp. Publicznego w Bydgoszczy jako kierownik sekretariatu, z Brakwiński Józefem, który pracował w Woj. Urzęd. 3-sp. Publ. w Bydgoszczy jako kierownik garażu, z Rubeżewskim Czesławem, który pracował w Zakł. Ub. sp. Wzaj. mych w Bydgoszczy wraz z Lipskim. W szczególności osk. prowadził z polecenia Lipskiego oraz z własnej inicjatywy wywiad w Woj. Urzęd. 3-sp. Publ. w Bydgoszczy, a mianowicie w połowie marca 1945 r. zawerbował współoskarżonego Brakwińskiego Józefa, któremu polecił namierzanie rozpiaszczona na posterunkach budynku Woj. Urzęd. 3.P. w Bydgoszczy, podanie listów ochrony i rodzaju, uzbrojenia ochrony. Info swojej otrzymał oskarżony w kwietniu 1945 r. W tym samym miesiącu otrzymał osk. także polecenie od osk. Brakwińskiego namierzenia konfidentów współpracujących w U. B. P. w Bydgoszczy. W marcu 1945 r. zawerbował osk. także kierownika sekretariatu ogólnego U. B. P. w Bydgoszczy współoskarżonego Jagodzińskiego i kierownika polecił sporządzenia schemata hierarchicznego tego Urzędu i namierzenia konfidentów. W końcu kwietnia 1945 r. oskarż. otrzymał od Jagodzińskiego kilka nazwisk konfidentów i osób stojących na kierowniczych stanowiskach U. B. P. Z początkiem kwietnia 1945 r. zawerbował osk. także do współpracy funkcjonariusza U. B. P. Adama Leona polecając mu sprawdzenie schematu budynku U. B. P. i podanie konfidentów, co w połowie kwietnia 1945 r. otrzymał. W tym samym miesiącu zawerbował oskarż. Olejniczak komendanta powiatu U. B. P. w Bydgoszczy Kiełbasa, z którym omawiał możliwość uwolnienia b. członków organizacji "Strzał Samorządowa" w razie ich zaarrestowania. W szczególności Lipskiego jako b. komendanta okręgu pomorskiego w razie jego zatrzymania. Oskarżony Olejniczak bowiem miał zamiar za pomocą b. członków organizacji "Strzał Samorządowa" a w szczególności pracujących w U. B. P. w Bydgoszczy uwolnić z aresztu b. członków w razie ich zaarrestowania, a to z uwagi na złe traktowanie aresztantów w U. B. P. o czym się osk. Olejniczak od zwolnionych aresztantów dowiedział, zaś o nazwiska osób stojących na kierowniczych stanowiskach, dowiadywał się, by w przyszłości zostali podległymi do odpowiedzialności za niewłaściwe postępowanie z aresztowanymi. Informacji wywiadowczej, zebranych od powyższych funkcjonariuszy osk. Olejniczak przekazywał Lipskiemu, który przekazywał je komendantowi okręgu pomorskiego organizacji "Strzał Samorządowa" i przez to udzielał pomocy organizacji K. mającej na celu obalenie demokratycznego ustroju Państwa Polskiego. -

Osk. Olejniczak został aresztowany dnia 3.V.1945 r.

1) Olejniczka Jana co do udziału w pomocy nielegalnej organizacji „K.” mającej na celu obalenie demokratycznego ustroju państwa Polskiego, przysłała to, że utrzymywał kontakt z b. członkami organizacji „Strzał Samorządowa” z współorganizatorami Jagodzińskim Aleksym, Brukwickim Józefem i Rubaszewskim Czesławem oraz z Idagiem Leonem i Kielichem funkcyjami W.U.B.P. w Bydgoszczy, za pośrednictwem których prowadził wywiad w tymże Urzędzie, co do rozpiętości postarunków w budynku tego Urzędu, co do osób stojących na kierowniczych stanowiskach i konfidantów i z którymi omawiał możliwość uwolnienia b. członków organizacji „Strzał Samorządowa” z aresztu W.U.B.P. w razie ich zaaranżowania, które to informacje przekazywał Lipskiemu Bolesławowi dyrektorowi Zakładu Ubezpieczeń Krajowych w Bydgoszczy, a b. komendantowi okręgu pomorskiego organizacji „Strzał Samorządowa”, który przekazywał je komendantowi okręgu pomorskiego organizacji „K.” „Januszowi”.

S z a k i

1) Olejniczka Jana winna, że w miesiącach marca i kwietnia 1945 r. w Bydgoszczy udzielił pomocy nielegalnej organizacji „K.” mającej na celu obalenie demokratycznego ustroju państwa Polskiego, przysłała to, że utrzymywał kontakt z b. członkami organizacji „Strzał Samorządowa” z współorganizatorami Jagodzińskim Aleksym, Brukwickim Józefem i Rubaszewskim Czesławem oraz z Idagiem Leonem i Kielichem funkcyjami W.U.B.P. w Bydgoszczy, za pośrednictwem których prowadził wywiad w tymże Urzędzie, co do rozpiętości postarunków w budynku tego Urzędu, co do osób stojących na kierowniczych stanowiskach i konfidantów i z którymi omawiał możliwość uwolnienia b. członków organizacji „Strzał Samorządowa” z aresztu W.U.B.P. w razie ich zaaranżowania, które to informacje przekazywał Lipskiemu Bolesławowi dyrektorowi Zakładu Ubezpieczeń Krajowych w Bydgoszczy, a b. komendantowi okręgu pomorskiego organizacji „Strzał Samorządowa”, który przekazywał je komendantowi okręgu pomorskiego organizacji „K.” „Januszowi”.

Na zasadzie art. 1 Dekretu o Ochronie Państwa z dnia 30.X.1944 r. (Dz.U. B.P. Nr. 10 poz. 53) Olejniczka Jana w Tomaszu i Rubaszewskiego Czesław w Mariane, każdego na 10 (dziesięć) lat więzienia.

Jagodzińskiego Aleksa go z Mariana i Brukwickiego Józefa w Stanisławie, każdego na 8 (osiem) lat więzienia, go na zasadzie art. 37 § 1 K.K. Felcyne Wojciecha w Antoniego na 5 (pięć) lat więzienia, na zasadzie art. 13 cyt. Dekretu pozbawia się praw publicznych i obywatelskich praw honorowych skazanych Olejniczka Jana, Jagodzińskiego Aleksa, Brukwickiego Józefa i Januszewskiego Czesława, każdego na przeciąg lat (czterech) 4, a na zasadzie art. 45 § 1 lit. e) i k. 7 P. pozbawia się tych praw skazanego Felcyne Wojciecha na przeciąg lat 3 (trzech).

Na mocy art. 56 K.K.P. ułóżono się skazanym na pozostawać oni pod naj cięższą kary pozbawienia wolności okres tymczasowego aresztowania od dnia 7 maja 1945 r. do dnia 27 października 1945 r.

Pozostać kary liczy się skazanym od dnia 7 maja 1945 r. Na zasadzie art. 40, 48 K.K.P. dowód rzeczowy notes, znajdujący się na karzie 11 art. sprawy, nadszła się za przypadły. Na zasadzie art. 1 § 1 pkt. 3 Dekretu o amnestii z dnia 3 sierpnia 1945 r. (Dz.U.R.P. Nr. 28 poz. 172) manijsze się skazanym Olejniczka Janowi, Jagodzińskiemu Aleksowi, Brukwickiemu Józefowi i Rubaszewskiemu Czesławowi orzeczone kary pozbawienia wolności każdego na 5 (pięć) lat, są na zasadzie art. 1 § 2 pkt. 1 i art. 4 Dekretu o amnestii z dnia 3 sierpnia 1945 r. (Dz.U.R.P. Nr. 28 poz. 172) - darowane się skazanym Felcynowi Wojciechowi orzeczoną karę pozbawienia wolności oraz karę dodatkową utratę praw w całości.

Przedmioty użytku osobistego, znajdujące się w d. archiwizacji Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego, a wymienione na karzie 6) (O.833)45), karzie 5 (O.851)45), karzie 6) (O.832)45), karzie 5 (O.852)45) i karzie 3 (O.855)45) - należą odpowiednio wyjąć skazanym.

Prógowa kopia (ksero) za, wykonana została z akt procesowych w Centralnym Archiwum Wojskowym.
Podatwa: CAW, 5/14/42
1990 6

II. Materiały uzupełniające relacje -
- Olejniczaki Jan:

1. Inf. o Olejniczaku Janie, [w:] Fonycki
Edward, Lubie z ODB „Łatoka”, Bydgoszcz
1990, s. 86-87, kserokop. k. 1 s. 1

Olejniczak Jan

Urodził się 16 czerwca 1901 r., z ojca Tomasa i z matki Stanisławy z domu Wawrzyniak.

W czasie okupacji został przymuszony do pracy na niemieckiej kolei, jako robotnik w warsztatach naprawczych. Tam poznał Antoniego Stempniewskiego pseudo "Werner III", członka Okręgowej Delegatury Rządu na Pomorzu, a przez niego również jego brata Stefana Stempniewskiego, pseudo "Werner II" i "Olśza", który skontaktował Olejniczaka z Bolesławem Lipskim pseudo "Bartel". Pełnił funkcję kuriera do specjalnych poruczeń.

Olejniczak zainstalował na strychu radiodbiornik na słuchawki i każdego wieczoru do późnej nocy odbierał wiadomości, nadawane przez aliantów. Jego dzieci w wieku 14 i 15 lat, na zmianę pełniły rolę oszupek w branie.

Jeździł jako kurier do Warszawy z określonymi zadaniami.

Wspólnie ze Stefanem Stempniewskim brał udział w uprowadzeniu internowanych Polaków z filii obozu Stutthof pod Grudziądem.

Bolesław Lipski w obawie przed aresztowaniem przez UB /poprzednio był już aresztowany przez NKWD, ale zwolniony/ ukrywał się w mieszkaniu Olejniczaka. 5 Maja 1945 r. ubowcy wtargnęli do mieszkania, w którego rozkładzie byli doskonale zorientowani. Lipskiego zastali przy radiodbiorniku ze słuchawkami na uszach. Od momentu wejścia ubowcy w mieszkaniu utworzyli kocioł.

Każdy mógł wejść, ale nikogo z niego nie wpuszczali. Pierwszy, który się zjawił był syn Marian. Stał się zakładnikiem za ojca. Jana Olejniczaka powracającego po pracy, ubowcy zatrzymali przed domem i uprowadzili go. Na ulicy Grunwaldzkiej Olejniczak próbował ucieczki, w czasie której został postrzelony w bok, a nie zorientowani przechodnie po zatrzymaniu oddali go w ręce katów.

Syną Mariana, jako zakładnika UB zwolniło dopiero po dziewięciu miesiącach. Olejniczak po wyjściu z więzienia zmarł w Bydgoszczy.

Syn Marian za wystąpienia przeciw ustrojowi komunistycznemu został skazany na karę śmierci. Wyrok wykonano. Córka Cecylia, obecnie Zienowicz została aresztowana 21 kwietnia 1949 r. przez UB i osądzona w Bydgoszczy,-

*Tarydli E., Budwie 2,
Bydgoszcz 1990, s. 8 & 26
003, "Katastrofy"*

T: M-1660/2617 Pom.

ODR

Olejniczak Jan

✓ Skarty informacyjne
lc. 5

A

AK Pocz.
ODR
1

OLEŚNICZAK JAN

Informacja i fotografia odp. Edwarda
Foryckiego.

A.Lak.91

Zydzonka
ODE 2

dejmicki Jan

U niego przy ul. Blanotowej,
ukrywał się dipski Bolesław.
5 maja 1945 w jego mieszkaniu
został aresztowany dipski B. przez
NKWD

inf. w rel. o dipskim B. przez E. Foryc-
kiego M 243 s 2

K.G.

a Olejniczak Jan Bydg. ODR 3

Pracownik ODR; u niego w
Bydgoszy przy ul. Rematowej ukrywał
się Lechowski aresztowany Bolesław
Lipski; Lipski został tu aresztowany
5.05.1945r.

zob: T. N. 243/852 Pom. w. II s. 2; Lipski
Bolesław - ODR

28. IX 102

Olejniczak Jan
a

Bydgoszcz
ODR 4

nauczyciel kontaktowy z Urzędem
Bezpieczeństwa

Zob. Wywiad i Kontrow. AK, pod red. Buttraka
Władysław, W-wa 2008,
s. 164 (aut. Gosiorowski), bibli. FAPAK

Januszko II'11

Olejniczak Jan ODL 5
ps. "Lewoj" "V/39" Bydg.

Referent Miejski Straży
Samorządowej, pow. Bydgoszcz
(Fordon)

zob. Chramowski B., Delegatura
Prawu P 3 na Kraj na Pomorzu...
Toruń 2011, s. 399, 394, passim.

ELŻBIETY
r. VII/111

Olejniczak
Jan

